
Kognitive funksjoner svekkes ikke etter kirurgiske inngrep

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

KETIL SLAGSTAD

Institutt for helse og samfunn
Universitetet i Oslo

Kirurgiske inngrep fører ikke til stor svekkelse av kognitive funksjoner. Dette viser en stor britisk studie.



Illustrasjon: drafter123/iStock

I en studie som omfattet flere enn 7 500 pasienter ved britiske sykehus, ble undersøkelser av kognitive funksjoner koplet med opplysninger om sykehusinnleggelses for kirurgiske eller medisinske tilstander i perioden 1997–2016 (1). Pasientene ble i snitt fulgt i ca. 13 år og kognitive funksjoner undersøkt i snitt 3,8 ganger per person. Kirurgiske inngrep var assosiert med kun en liten svekkelse av kognitive funksjoner sammenliknet med medisinske tilstander. Hjerneslag var assosiert med store kognitive svekkelser. Pga. studiens observasjonelle design kan resultatene ikke brukes til å trekke konklusjoner om kausalitet.

I en tilhørende lederartikkel påpeker forfatterne at den observerte svekkelsen av kognitive funksjoner etter kirurgi var uten klinisk relevans (2). Kirurgisk praksis har endret seg radikalt i det undersøkte tidsrommet: Befolkningen har blitt eldre i tillegg til at hospitaliserte pasienter har blitt sykere og med behov for mer kompleks kirurgi, mens den friskere pasientmassen tas hånd om ved dagkirurgi. Forfatterne konkluderer likevel med at det er betryggende at det ikke ble påvist store kognitive svekkelser etter kirurgiske inngrep.

LITTERATUR

1. Krause BM, Sabia S, Manning HJ et al. Association between major surgical admissions and the cognitive trajectory: 19 year follow-up of Whitehall II cohort study. *BMJ* 2019; 366: l4466. [PubMed][CrossRef]
2. Brayne C, Matthews FE. The determinants of cognitive decline and dementia. *BMJ* 2019; 366: l4946. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 2. oktober 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0512
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.